LITEKO Lietuvos teismų informacinė sistema

Vieša sprendimų paieška

Greita paieška Detali paieška Pagalba

Pavadinimas: [2019-10-03][nuasmeninta nutartis byloje] [e2T-75-464-2019].docx
Bylos nr.: e2T-75-464/2019
Bylos rūšis: civilinė byla
Teismas: Lietuvos apeliacinis teismas
Raktiniai žodžiai:
Teisiniai terminai:
Šalys:

Vardas/Pavardė/Pavadinimas	Kodas	Byloje kaip
„REDWATER“ N.V.	41704 0	pareiškėjas
JSC MURMANSK SHIPPING COMPANY	0555624	Skolininkas

Kategorijos:

13.5.3. Bylos dėl užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo

3. CIVILINIS PROCESAS

13.5. Bylos, kuriose spręsta dėl užsienio valstybių teismų (arbitražų) sprendimų pripažinimo ir vykdymo

3.6. Tarptautinis civilinis procesas

3.6.6. Užsienio teismų ir arbitražų sprendimų pripažinimas ir leidimas vykdyti

13. BYLOS SU TARPTAUTINIU ELEMENTU

?
Civilinė byla Nr. e2T-75-464/2019
Teisminio proceso Nr. 2-60-3-00065-2019-4
Procesinio sprendimo kategorija 3.6.6.

(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

N U T A R T I S
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2019 m. spalio 3 d.
Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Mariaus Bajoro, Rasos Gudžiūnienės ir Dalios Kačinskienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja),

teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjusi civilinę bylą pagal **pareiškėjo „Redwater“ N. V.** prašymą pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Londono Arbitražo teismo 2018 m. rugsėjo 4 d. sprendimą, suinteresuotas asmuo JSC Murmansk Shipping Company,

n u s t a t ė :

1. Lietuvos apeliaciniame teisme 2019-08-21 buvo gautas pareiškėjo „Redwater“ N. V. prašymas pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Londono Arbitražo teismo 2018-09-04 sprendimą, priteisti bylinėjimosi išlaidas.
2. Lietuvos apeliacinis teismas, 2019-08-28 nutartimi priėmęs šį prašymą, paskyrė civilinę bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka teismo posėdyje 2019-10-03 9 val., leido pareiškėjui pačiam organizuoti ir įteikti suinteresuotam asmeniui JSC Murmansk Shipping Company skirtus procesinius dokumentus, nustatė suinteresuotam asmeniui terminą iki 2019-10-03 atsiliepimui į prašymą pateikti.
3. Suinteresuotam asmeniui adresuoti procesiniai dokumentai – 2019-08-28 nutarties patvirtinta kopija, pareiškėjo prašymas ir jo priedai 2019-09-03 – buvo įteikti jo atstovui, laivo „I. L.“, esančio Lietuvos Respublikos jūrų uosto teritorijoje, kapitonui N. D.. Šią aplinkybę patvirtina pareiškėjo kartu su 2019-09-09 pranešimu pateiktas antstolės V. Daugirdienės 2019-09-03 patvarkymas apie procesinių dokumentų įteikimą (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 123 str. 2 d.,

Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo 12 str. 2 d.). Tačiau per nustatytą terminą suinteresuotas asmuo JSC Murmansk Shipping Company atsiliepimo į pareiškėjo prašymą nepateikė.

4. CPK 809 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad užsienio arbitražų sprendimai Lietuvos Respublikos teritorijoje gali būti vykdomi tik po to, kai juos pripažįsta Lietuvos apeliacinis teismas, kaip valstybės įgaliota institucija. Vadovaujantis CPK 810 straipsnio 6 dalimi, užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo sąlygas nustato 1958 m. Niujorko konvencija dėl užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo (toliau – Niujorko konvencija) bei Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymas (toliau – KAĮ). KAĮ 51 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta nuostata, kad arbitražo sprendimas, priimtas bet kurioje valstybėje – Niujorko konvencijos dalyvėje, Lietuvos Respublikoje pripažįstamas ir vykdomas pagal šio straipsnio ir Niujorko konvencijos nuostatas.

5. Didžioji Britanija yra Niujorko konvencijos dalyvė, todėl Londono Arbitražo teismo 2018-09-04 sprendimo pripažinimui ir vykdymui Lietuvos Respublikoje taikytinos Niujorko konvencijos bei KAĮ 51 straipsnio nuostatos.

6. KAĮ 51 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad prie prašymo pripažinti ar pripažinti ir leisti vykdyti užsienio arbitražo sprendimą pridedami prašomo pripažinti ar pripažinti ir vykdyti užsienio arbitražo sprendimo ir arbitražinio susitarimo originalai arba tinkamai patvirtinti jų nuorašai. Jeigu arbitražo sprendimas ar arbitražinis susitarimas surašyti ne valstybine kalba, šalis, kuri kreipiasi, turi pateikti tinkamai patvirtintus šių dokumentų vertimus į valstybinę kalbą. Niujorko konvencijos IV straipsnyje nurodyta, kad arbitražo sprendimo pripažinimui ir vykdymui gauti prašančioji pusė, paduodama dėl to prašymą, pateikia: a) reikiamai paliudytą arbitražo sprendimo originalą arba reikiamai paliudytą jo nuorašą; b) II straipsnyje nurodyto susitarimo originalą arba reikiamai paliudytą jo nuorašą.

7. Pareiškėjas pateikė Londono Arbitražo teismo 2018-09-04 sprendimo tinkamai patvirtintą kopiją ir jos vertimą į lietuvių kalbą.

8. Niujorko konvencijos II straipsnyje taip pat nurodyta, kad kiekviena susitariančioji valstybė pripažįsta rašytinį susitarimą, pagal kurį pusės pasižada perduoti arbitražui visus ar tam tikrus ginčus, kilusius arba galinčius kilti tarp jų dėl kurių nors konkrečių sutartinių ar kitokių teisinių santykių, galinčių būti arbitražo nagrinėjimo dalyku. KAĮ 51 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad šalis, prašanti pripažinti ar pripažinti ir vykdyti užsienio arbitražo sprendimą, turi pateikti Lietuvos apeliaciniam teismui arbitražinio susitarimo originalą arba tinkamai patvirtintą jo nuorašą. Jeigu arbitražinis susitarimas surašytas ne valstybine kalba, šalis, kuri kreipiasi, turi pateikti tinkamai patvirtintą šio dokumento vertimą į valstybinę kalbą.

9. Pareiškėja pateikė šalių 2008-09-19 pasirašytą tarptautinio vilkimo sutarties tinkamai patvirtintą kopiją ir jos dalies vertimą į lietuvių kalbą. Šios sutarties 25 punkte, kuriame aptarta teisė ir jurisdikcija, numatyta, kad susitarimas turi būti aiškinamas ir reguliuojamas pagal Anglijos teisę. Ši sutartis pakeičia visus šalių rašytinius arba žodinius susitarimus laikotarpiu, kai vyksta derybos dėl sutarties sudarymo, ir negali būti keičiama kitaip, kaip rašytine kiekvienos šalies pasirašyta pataisa. Šalys taip pat sutarė, kad ginčams spręsti taikytina Anglijos teisė, Londono arbitraže pagal Londono jūrų teisės arbitrų asociacijos reglamentą. Nė vienas ieškinys neturi būti reiškiamas kokioje nors kitoje teismo jurisdikcijoje, išskyrus tai, kad kiekviena šalis turi teisę pradėti teismo procesą, kurio tikslas – pasiekti, kad būtų paskirtas apsaugos areštas arba priimtos kitos panašios teisių apsaugos priemonės bet kurio laivo ar turto, priklausančio kitai šaliai, atžvilgiu bet kurioje teismo instancijoje, kur toks laivas arba turtas gali būti aptiktas. Taigi, Niujorko konvencijos II straipsnyje nurodytas susitarimas perduoti iš šalių sutarties kylančius ginčus nagrinėti arbitraže yra inkorporuotas į sutarties nuostatas.

10. Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalyje taip pat nurodyta, kad arbitražo sprendimą galima atsisakyti pripažinti ir vykdyti jei: a) ginčo objektas pagal šios šalies įstatymus negali būti arbitražo nagrinėjimo dalykas arba b) to sprendimo pripažinimas ir vykdymas prieštarauja šios šalies viešajai tvarkai. Šių arbitražo sprendimo nepripažinimo pagrindų buvimo ar nebuvimo klausimą teismas tikrina *ex officio* (pagal pareigas) (Niujorko konvencijos V str. 2 d. a ir b p.).

11. Nagrinėjamu atveju ginčas kilo tarp dviejų juridinių asmenų – ieškovo „Redwater“ N. V., t. y. nagrinėjamos bylos pareiškėjo, ir atsakovo JSC Murmansk Shipping Company, t. y. suinteresuoto asmens, dėl išlaidų, patirtų nagrinėjant jų ginčą, kilusį iš 2008-09-19 sutarties netinkamo vykdymo, atlyginimo. Atitinkami ginčai nėra priskiriami išimtinei teismų kompetencijai ir gali būti nagrinėjami arbitraže (KAĮ 12 str.). Teisėjų kolegijos vertinimu, nėra pagrindo spręsti, kad Londono Arbitražo teismo 2018-09-04 sprendimo pripažinimas ir leidimas vykdyti prieštarautų viešajai tvarkai, o ginčo objektas negali būti arbitražo nagrinėjimo dalykas.

12. Įvertinusi bylos duomenis, teisėjų kolegija daro išvadą, kad pagrindų, numatytų Niujorko konvencijos dėl užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo V straipsnio 2 dalyje, dėl kurių gali būti atsisakyta pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje pareiškėjo prašyme nurodytą arbitražo sprendimą, nėra.

13. Pareiškėjas prašyme nurodė, kad prašomo pripažinti ir leisti vykdyti sprendimo rezoliucinėje dalyje padarytas rašymo apsirikimas – skliausteliuose nurodyta priteista suma vietoj svarų sterlingų neapgrįstai įrašant kitą valiutą – Jungtinės Amerikos Valstijos dolerius (sprendimo 50 p. C papunkt.). Pareiškėja taip pat pateikė vieno iš arbitrų M. Hamsher atsakymą į jo prašymą dėl klaidos sprendime ištaisymo, kuriame pastarasis tvirtina, kad sprendimo prasmė yra aiški, todėl jo taisyti nereikia, skliausteliuose nurodyti doleriai ir centai yra akivaizdi spausdinimo klaida, kuri turi būti ignoruojama, nes ji visiškai neatitinka sprendimo esmės.

14. Teisėjų kolegijos vertinimu, iš tiesų tiek paties sprendimo, kurio pripažinimo ir leidimo vykdyti yra prašoma, turinys, pateikiant jame visus skaičiavimus Didžiosios Britanijos nacionaline valiuta (svarais sterlingais), tiek kiti pareiškėjo pateikti rašytiniai įrodymai (arbitro atsakymas) patvirtina, kad faktiškai ginčo sumos valiuta yra svarai sterlingai. Todėl pripažintina ir leistina vykdyti, be kita ko, būtent 264 519,53 svarų sterlingų (o ne JAV dolerių) skolos išieškojimą.

15. Pareiškėjo atstovė, advokatė G. Motiejūnienė, per Lietuvos teismų informacinės sistemos Viešųjų elektroninių paslaugų posistemį 2019-10-03 8val. 26 min. pateikė prašymą priteisti iš suinteresuoto asmens 4 500 Eur bylinėjimosi išlaidas, 2019-09-16 PVM sąskaitą faktūrą, paslaugų suteikimo aktą, kuriame detalizuotos suteiktos paslaugos, ir elektroninio laiško kopiją. Nurodė, kad sąskaita už teisines paslaugas šiuo metu nėra apmokėta, tačiau tai bus padaryta artimiausiu metu, ką patvirtina iš „Redwater“ N. V. 2019-10-03 gautas elektroninis laiškas.

16. CPK 98 straipsnis reglamentuoja išlaidų advokato pagalbai apmokėti atlyginimą. Jo pirmoje dalyje nustatyta, kad šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, teismas priteisia iš antrosios šalies išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo, dalyvavusių nagrinėjant bylą, pagalbą, taip pat už pagalbą rengiant procesinius dokumentus ir teikiant konsultacijas; dėl šių išlaidų priteisimo šalis teismui raštu pateikia prašymą su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindimu; šios išlaidos negali būti priteisiamos, jeigu prašymas dėl jų priteisimo ir išlaidų dydį patvirtinantys įrodymai nepateikti iki bylos išnagrinėjimo iš esmės pabaigos.

17. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas savo praktikoje ne kartą jau yra pasisakęs, kad išlaidos, susijusios su bylos nagrinėjimu, gali būti pripažintos teismo išlaidomis, jeigu jos yra realios, būtinos ir pagrįstos (CPK 88 str.). Išlaidos suprantamos kaip išleistos lėšos. Bylinėjimosi išlaidų realumas reiškia, kad tai yra tikrai patirti nuostoliai, sumokėjus pinigus dėl bylos sprendimo teisme (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017-01-23 nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-7-687/2017 10 p.; 2017-04-19 nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-189-969/2017 21 p.; 2017-05-14 nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-237-916/2017 32 p.).

18. Kitaip tariant, turi būti aišku, kada šalis, prašanti priteisti atstovavimo išlaidas, atsiskaitė su advokatų kontora, nes nuo to, be kita ko, priklauso ir Lietuvos advokatų tarybos 2004-03-26 nutarimu bei Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004-04-02 įsakymu Nr. 1R-85 patvirtintose Rekomendacijose dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) nustatytų dydžių taikymas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017-04-19 nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-189-969/2017 26 p.). Rekomendacijų 7 punkte rekomenduojami priteistini užmokesčio už advokato civilinėse bylose teikiamas teisines paslaugas maksimalūs dydžiai apskaičiuojami taikant Rekomendacijose nustatytus koeficientus, kurių pagrindu imamas Lietuvos statistikos departamento skelbiamas užpraėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje. Užpraėjęs ketvirtis, kurio metu galiojęs šalies ūkio VDU yra aktualus nustatant atlyginti atstovavimo išlaidų dalį, skaičiuojamas nuo tada, kada buvo apmokėtos atstovavimo paslaugos (pagal atsiskaitymo už konkrečias paslaugas datą), t. y. kada realiai buvo patirtos išlaidos.

19. Nagrinėjamu atveju pareiškėjas (jo atstovė) pripažįsta, kad sąskaita už suteiktas teisines paslaugas iki šios bylos nagrinėjimo iš esmės Lietuvos apeliaciniame teisme nebuvo apmokėta ir todėl nepateikti bylinėjimosi išlaidų apmokėjimo faktą bei realų jų dydį patvirtinantys įrodymai. Vadinasi, prašomos priteisti išlaidos aiškiai neatitinka joms keliamo realumo reikalavimo ir vien pagal pateiktą advokatės sąskaitą negali būti atlyginamos. Analogiškai toks pats procesinis klausimas buvo išspręstas ir pačioje naujausioje kasacinio teismo praktikoje (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019-04-04 nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-126-313/2019 26-27 p.).

20. Kitokio vertinimo taip pat nesuponuoja prašyme priteisti bylinėjimosi išlaidas nurodyti argumentai, susiję su pareiškėjo ketinimais kuo skubiau apmokėti šias išlaidas. Prašymą dėl užsienio arbitražo teismo sprendimo pripažinimo ir vykdymo pareiškėjas pateikė 2019-08-21, sąskaita už teisines paslaugas jam išrašyta 2019-09-16, t. y. likus net trims savaitėms iki teismo posėdžio, kuris buvo paskirtas 2019-08-23 nutartimi ir apie kurį pareiškėjo atstovė buvo informuota 2019-09-03. Šios faktinės aplinkybės sudaro pagrindą išvadai, kad pareiškėjas ir jo atstovė turėjo pakankamai laiko savo veiksmams suderinti ir apmokėti sąskaitą iki šio teismo posėdžio pradžios. Šiuo aspektu pažymėtina ir tai, kad paslaugų sutekimo akte (suteiktų paslaugų detalizacijoje) įvardijamas toks atstovavimo veiksmas, už kurį prašoma atlyginti, kaip 2019-09-16 atstovės su klientu prašymo dėl bylinėjimosi

išlaidų rengimo suderinimas. Akivaizdu, kad tokio pobūdžio prašymo derinimo metu turėjo būti įvertinta ir šių išlaidų apmokėjimo tvarka bei terminas, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikoje galiojantį teisinį reglamentavimą (CPK 98 str.).

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 810, 811[1], 813 straipsniais, Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo 51 straipsniu,

n u t a r i a :

pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Londono Arbitražo teismo 2018 m. rugsėjo 4 d. sprendimą, kuriuo arbitražo teismas: 1) priteisė iš JSC Murmansk Shipping Company „Redwater“ N. V. naudai 264 519,53 svarų sterlingų (du šimtus šešiasdešimt keturis tūkstančius penkis šimtus devyniolika svarų sterlingų ir 53 pensus) kartu su 5 proc. metinėmis palūkanomis, kurių suma pridedama prie bendro skolos likučio 3 mėnesių periodais nuo šių išlaidų priteisimo dienos iki jų sumokėjimo dienos; 2) priteisė iš JSC Murmansk Shipping Company teismo sprendimo priėmimo išlaidas – 16 130 svarų sterlingų (šešiolika tūkstančių vieną šimtą trisdešimt svarų sterlingų) su sąlyga, kad jei pirmiausia „Redwater“ N. V. padengs bet kurią dalį minėtų išlaidų, iš priteistųjų, jis turės teisę nedelsiant atgauti iš JSC Murmansk Shipping Company tokiu būdu sumokėtą sumą su 5 proc. metinių palūkanų, kurių suma pridedama prie bendro skolos likučio 3 mėnesių periodais, nuo šių išlaidų priteisimo iki jų sumokėjimo dienos.

Ši nutartis įsiteisėja nuo priėmimo dienos ir per 30 dienų nuo jos priėmimo dienos gali būti skundžiama kasaciniu skundu Lietuvos Aukščiausiajam Teismui.

Teisėjai Marius Bajoras

Rasa Gudžiūnienė

Dalia Kačinskienė

Paminėta tekste:

- CPK
- CPK 810 str. Užsienio teismų (arbitražų) sprendimų pripažinimo sąlygos
- CPK 98 str. Išlaidų advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti atlyginimas
- CPK 88 str. Išlaidos, susijusios su bylos nagrinėjimu
- 3K-3-7-687/2017
- 3K-3-189-969/2017
- e3K-3-237-916/2017
- e3K-3-126-313/2019